

V Bruseli 5. 6. 2020
COM(2020) 225 final

2020/0112 (APP)

Návrh

NARIADENIE RADY,

**ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 168/2007, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej
únie pre základné práva**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Podľa článku 2 nariadenia Rady (ES) č. 168/2007, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre základné práva¹ (ďalej len „zakladajúce nariadenie“) je cieľom tejto agentúry „poskytovať pomoc a odborné poznatky v oblasti základných práv príslušným inštitúciám, orgánom, úradom a agentúram Spoločenstva a jeho členských štátov pri vykonávaní práva Spoločenstva, aby im pomohla plne rešpektovať základné práva pri prijímaní opatrení alebo rozhodovaní o postupe v ich príslušných oblastiach právomoci.“

Agentúra Európskej únie pre základné práva (ďalej len „agentúra“) dáva každých päť rokov vypracovať nezávislé externé hodnotenie svojich výsledkov (v súlade s článkom 30 ods. 3 a 4 zakladajúceho nariadenia). Prvé externé hodnotenie agentúry sa uskutočnilo v roku 2012² a nevedlo k žiadnej zmene zakladajúceho nariadenia. Druhé externé hodnotenie³ sa uskutočnilo v roku 2017. Útvary Komisie analyzovali odporúčania, ktoré jej predložil externý hodnotiteľ a správna rada agentúry (pracovný dokument útvarov Komisie z 26. júla 2019⁴).

Na základe zistení externého hodnotenia a analýzy útvarov Komisie je cieľom tohto návrhu zaviesť do zakladajúceho nariadenia agentúry niektoré ciele technické zmeny.

Cieľ navrhovaných zmien je dvojaký:

- zosúladiť určité ustanovenia zakladajúceho nariadenia agentúry so spoločným prístupom pripojeným k spoločnému vyhláseniu Európskeho parlamentu, Rady EÚ a Európskej komisie o decentralizovaných agentúrach z 19. júla 2012 (ďalej len „spoločný prístup“)⁵ s cieľom zvýšiť efektívnosť, relevantnosť a riadenie agentúry;
- objasniť, že od nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy sa rozsah činností agentúry vzťahuje na právomoci Únie, a preto zahŕňa tematické oblasti policajnej spolupráce a justičnej spolupráce v trestných veciach.

Hoci ide o priamy právny dôsledok nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy, ktorou sa Spoločenstvo nahradilo Úniou, je vhodné výslovne to uviesť v zakladajúcom nariadení, aby sa plne zohľadnil význam agentúry pre pomoc inštitúciám, orgánom, úradom a agentúram Únie a členským štátom v otázkach týkajúcich sa základných práv.

Návrh nie je iniciatívou v rámci Programu regulačnej vhodnosti a efektívnosti (REFIT).

¹ Nariadenie Rady (ES) č. 168/2007 z 15. februára 2007, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre základné práva (Ú. v. EÚ L 53, 22.2.2007, s. 1).

² Externé hodnotenie Agentúry Európskej únie pre základné práva, 19. novembra 2012, https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-external_evaluation-final-report.pdf.

³ Druhé nezávislé externé hodnotenie Agentúry Európskej únie pre základné práva, 31. októbra 2017 https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/2nd-fra-external-evaluation-october-2017_en.pdf.

⁴ SWD(2019)313.

⁵ Spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu, Rady EÚ a Európskej komisie o decentralizovaných agentúrach a spoločnom prístupe z 19. júla 2012 https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/docs/body/joint_statement_and_common_approach_2012_en.pdf

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Agentúra bola zriadená nariadením Rady (ES) č. 168/2007. Cieľom agentúry je „poskytovať pomoc a odborné poznatky v oblasti základných práv príslušným inštitúciám, orgánom, úradom a agentúram Spoločenstva a jeho členských štátov pri vykonávaní práva Spoločenstva, aby im pomohla plne rešpektovať základné práva pri prijímaní opatrení alebo rozhodovaní o postupe v ich príslušných oblastiach právomoci“ (článok 2 zakladajúceho nariadenia).

Podľa tohto návrhu zostáva mandát agentúry nedotknutý. Trinásť rokov po prijatí zakladajúceho nariadenia sú však potrebné niektoré technické zmeny, ktorými sa zosúladi nariadenie s požiadavkami spoločného prístupu v záujme lepšieho riadenia, účinnosti a výkonnosti agentúry a ktorými sa objasní, že od nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy v decembri 2009 je pôsobnosťou agentúry právo Únie.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Všetky politiky Únie sú povinné rešpektovať základné práva, ako sú zakotvené v Charte základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta základných práv EÚ“). Tým, že sa agentúre umožní, aby inštitúciám a orgánom EÚ efektívnejšie poskytovala odborné poznatky a pomoc v oblasti základných práv, sa prostredníctvom navrhovaných zmien zakladajúceho nariadenia agentúry zvýši kvalita ostatných politik Únie.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Právnym základom navrhovaného nariadenia je článok 352 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ). Všeobecným cieľom Európskej únie je zabezpečiť, aby jej vlastné konanie plne rešpektovalo základné práva, ako sú zakotvené v Charte základných práv EÚ. Zvýšenou efektívnosťou, relevantnosťou a lepším riadením, ktoré agentúra navrhovanými technickými zmenami získa, sa pomôže pri napĺňaní uvedeného cieľa bez toho, aby sa na tento účel v zmluve ustanovili osobitné právomoci.

- **Subsidiarita**

Týmto návrhom sa riešia určité aspekty týkajúce sa interného fungovania agentúry a spôsobu, ktorým pôsobí v inštitucionálnom rámci EÚ. Ciele tohto návrhu preto nie je možné dosiahnuť opatreniami na vnútroštátnej úrovni.

- **Proporcionalita**

Zásada proporcionality sa plne dodržiava, keďže navrhované zmeny sa týkajú len tých častí zakladajúceho nariadenia, ktoré je potrebné upresniť alebo upraviť, aby sa zvýšila efektívnosť a relevantnosť a zlepšilo riadenie agentúry.

- **Výber nástroja**

Jediným vhodným nástrojom na zmenu existujúceho nariadenia (ES) č. 168/2007 Rady je nariadenie Rady.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX-POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia *ex-post***

V druhom externom hodnotení agentúry, uvedenom vyššie, sa dospelo k záveru, že agentúra by mala aj naďalej pokračovať v doterajšej činnosti, a že jej súčasný mandát je relevantný a zodpovedá potrebám zainteresovaných strán. Externý hodnotiteľ uviedol, že veľká väčšina zainteresovaných strán oceňuje pridanú hodnotu, ktorú pre EÚ prináša agentúra, domnieva sa, že kvalita výstupov agentúry je nespochybniteľná a že efektívnosť a vplyv agentúry na úrovni EÚ sú viditeľné. Externý hodnotiteľ však dospel k záveru, že by sa mali vykonať niektoré cielené technické zmeny zakladajúceho nariadenia, ktorými sa zlepší riadenie, efektívnosť a výkonnosť agentúry: i) najprv by sa malo objasniť, že od nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy v decembri 2009 musí agentúra konať v rámci právomocí Únie; ii) po druhé, v záujme zvýšenia efektívnosti a lepšieho riadenia by sa zakladajúce nariadenie agentúry malo zosúladiť so spoločným prístupom k decentralizovaným agentúram.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Druhé externé hodnotenie agentúry sa zakladalo na rozsiahlej konzultácii so zainteresovanými stranami vrátane orgánov členských štátov, inštitúcií EÚ a medzinárodných inštitúcií, organizácií občianskej spoločnosti, akademickej obce a medzinárodných organizácií.

- **Zber a využívanie odborných poznatkov**

Iniciatíva nadväzuje na externé hodnotenie agentúry z roku 2017 a na pracovný dokument útvarov Komisie, v ktorom sa analyzujú odporúčania, ktoré Komisii predložil externý hodnotiteľ a správna rada agentúry [SWD(2019) 313]. Pracovný dokument útvarov Komisie vychádzal aj z konzultácií so zainteresovanými stranami agentúry a zo skúseností zástupcov Komisie v správnej rade agentúry.

- **Posúdenie vplyvu**

Navrhované zmeny zakladajúceho nariadenia Rady majú technický charakter. Nebudú mať žiadny vplyv na občanov, podniky, členské štáty ani rozpočty orgánov verejnej moci. Vplyv tejto iniciatívy sa obmedzí len na samotnú agentúru. Posúdenie vplyvu preto nebolo potrebné.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Neuplatňuje sa. Návrh nesúvisí s programom REFIT.

- **Základné práva**

Agentúra poskytuje údaje a odborné poznatky o situácii v členských štátoch v oblasti základných práv. Poskytuje podklady pre prácu inštitúcií EÚ a členských štátov v oblasti základných práv. Návrhom sa zlepší riadenie, efektívnosť a výkonnosť agentúry, čo umožní lepšie vykonávať jej štatutárne poslanie.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet, keďže agentúra nezíska dodatočné úlohy a jej mandát zostane nedotknutý.

5. ĎALŠIE PRVKY

• Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ

V súlade so spoločným prístupom k decentralizovaným agentúram obsahuje návrh ustanovenie o hodnotení agentúry Komisiou.

• Vysvetľujúce dokumenty (v prípade smerníc)

Neuplatňuje sa.

• Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu

Návrh sa skladá z dvoch článkov. V prvom článku sa uvádzajú navrhované zmeny zakladajúceho nariadenia agentúry, zatiaľ čo druhý článok sa týka nadobudnutia účinnosti navrhovaného pozmeňujúceho nariadenia.

V zmene článku 3 (rozsah pôsobnosti) sa len zohľadňuje dôsledok nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy pre rozsah činností agentúry, ktoré sa stali „právom Únie“ namiesto „práva Spoločenstva“, a preto zahŕňa oblasť policajnej spolupráce a justičnej spolupráce v trestných veciach (bývalý „tretí pilier“ Európskej únie).

Cieľom všetkých ostatných navrhovaných zmien je zosúladiť zakladajúce nariadenie so spoločným prístupom a s rámcovým nariadením o rozpočtových pravidlách, a tým zvýšiť efektívnosť a relevantnosť agentúry a zlepšiť jej riadenie.

Všetky zmeny preto majú technický charakter a nemení sa nimi mandát agentúry ani sa jej nepridávajú žiadne ďalšie právomoci.

V článkoch 4, 5, 8, 9, 10, 12 a 15 už odkaz na „Ročný pracovný program“ v zakladajúcom nariadení nezodpovedá realite, a preto by sa mal nahradiť odkazmi na „viacročný programový dokument“ (t. z. programový dokument obsahujúci viacročné a ročné prvky), ktorý agentúra vypracúva každý rok v súlade s rámcovým nariadením o rozpočtových pravidlách. Popri tejto administratívnej úprave sa v nasledujúcej tabuľke uvádza prehľad navrhovaných zmien zakladajúceho nariadenia.

Článok	Predmet	Zmeny
1	Predmet úpravy	Žiadna zmena.
2	Cieľ	Žiadna zmena.
3	Rozsah pôsobnosti	Nahradenie slova „Spoločenstvo“ slovom „Únia“ v príslušnom gramatickom tvare.
4	Úlohy	Žiadna zmena.
5	Oblasti činností	Vypustenie ustanovení tohto článku, v ktorých sa odkazuje na viacročný rámec.
5a	Viacročný pracovný program	V tomto novom článku sa sústreďujú ustanovenia predtým rozptýlené vo viacerých článkoch.
6	Pracovné metódy	Žiadna zmena.
7	Vzťahy s príslušnými orgánmi, úradmi a agentúrami Spoločenstva	Žiadna zmena.
8	Spolupráca s organizáciami na úrovni členských štátov a na	Žiadna zmena.

	medzinárodnej úrovni	
9	Spolupráca s Radou Európy	Žiadna zmena.
10	Spolupráca s občianskou spoločnosťou; Fórum pre základné práva	Žiadna zmena.
11	Orgány agentúry	Žiadna zmena.
12	Správna rada	<p>Navrhované zmeny sa týkajú týchto prvkov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodatočné administratívne a rozpočtové zručnosti požadované od jej členov; - možnosť opätovného vymenovania bývalého člena alebo náhradníka na funkčné obdobia, ktoré nenasledujú po sebe; - nahradenie člena pred tým, ako sa uplynutím jeho funkčného obdobia naplní päťročné funkčné obdobie jeho predchodcu; - upresnenie, že na voľbu predsedu a podpredsedu správnej rady je potrebná dvojtretinová väčšina a že ďalší dvaja členovia výkonnej rady sa volia väčšinou členov správnej rady (v oboch prípadoch nemá člen vymenovaný Radou Európy hlasovacie právo); - ustanovenia týkajúce sa správnej rady: zverili sa jej právomoci menovacieho orgánu – ktoré sa na základe rozhodnutia delegujú na riaditeľa, ktorý je zas oprávnený delegovať tieto právomoci ďalej, a správna rada môže pozastaviť takéto delegovania, ak si to vyžadujú výnimočné okolnosti; prijíma bezpečnostnú stratégiu (vrátane pravidiel manipulácie s utajovanými skutočnosťami EÚ); prijíma pravidlá riadenia a predchádzania konfliktu záujmov; prijíma komunikačnú stratégiu; - ustanovenie, že na rozhodovanie o bežných záležitostiach sa požaduje väčšina členov správnej rady; - ustanovenie, že mimoriadne zasadnutie správnej rady možno zvolať aj na žiadosť Komisie.
13	Výkonná rada	<p>Zmeny, ktorých cieľom je:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upresniť, že úloha výkonnej rady spočívajúca v dohľade nad prípravnými prácami týkajúcimi sa rozhodnutí, ktoré má prijať správna rada, zahŕňa skúmanie záležitostí týkajúcich sa rozpočtových a ľudských zdrojov;

		<ul style="list-style-type: none"> - pridelit' úlohy spojené s prijatím stratégie boja proti podvodom vypracovanej riaditeľom; zabezpečiť primerané opatrenia, ktorými sa nadviaže na audit a vyšetrovania vykonané Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF) a Európskou prokuratúrou (EPPO); pomáhať riaditeľovi pri vykonávaní rozhodnutí správnej rady; - zabezpečiť, aby tam, kde je to potrebné, mohla výkonná rada v naliehavých prípadoch prijať niektoré predbežné rozhodnutia v mene správnej rady; - uviesť, že jej zasadnutia sa môžu zvolať na žiadosť jedného z jej členov; - upresniť, že rozhodnutia prijíma väčšina prítomných členov a že zástupca Rady Európy má hlasovacie právo k bodom týkajúcim sa rozhodnutí, ku ktorým má právo hlasovať v správnej rade, a to v súlade s článkom 12 ods. 8.
14	Vedecký výbor	Zmena, ktorej cieľom je umožniť správnej rade využiť rezervný zoznam v prípade, že je potrebné nahradiť člena pred skončením mandátu vedeckého výboru.
15	Riaditeľ	Navrhovanými zmenami sa má zabezpečiť: <ul style="list-style-type: none"> - aby sa funkčné obdobie riaditeľa mohlo predĺžiť o päť rokov (namiesto troch) a aby sa tento postup začal v priebehu dvanástich (namiesto deviatich) mesiacov predchádzajúcich koncu jeho funkčného obdobia; - aby bol riaditeľ zodpovedný za: vykonávanie rozhodnutí prijatých správnu radou; prípravu akčného plánu, ktorým sa nadväzuje na závery retrospektívnych hodnotení, stratégiu boja proti podvodom a akčný plán, ktorým sa nadviaže na audítorské správy a vyšetrovania OLAF-u; - aby sa na odvolanie riaditeľa agentúry v prípade pochybenia, neuspokojivých výsledkov a opakujúcich sa alebo závažných nezrovnalostí požadovala dvojtretinová väčšina členov správnej rady.
16	Nezávislosť a verejné záujmy	Žiadna zmena.
17	Transparentnosť a prístup k dokumentom	Žiadna zmena.
18	Ochrana údajov	Žiadna zmena.
19	Preskúmanie ombudsmanom	Žiadna zmena.

20	Zostavenie rozpočtu	Žiadna zmena.
21	Plnenie rozpočtu	Žiadna zmena.
22	Boj proti podvodom	Žiadna zmena.
23	Právne postavenie a umiestnenie	Žiadna zmena.
24	Zamestnanci	Vypustenie odseku, v ktorom sa ustanovuje, že agentúra vykonáva „právomoci menovacieho orgánu“ (nahradené ustanovením, že tieto právomoci vykonáva správna rada, ktorá ich rozhodnutím deleguje na riaditeľa).
25	Jazykový režim	Žiadna zmena.
26	Výsady a imunity	Žiadna zmena.
27	Právomoc Súdneho dvora	Žiadna zmena.
28	Účasť kandidátskych krajín a krajín, s ktorými bola uzavretá dohoda o stabilizácii a pridružení, a rozsah pôsobnosti v súvislosti s týmito krajinami	Žiadna zmena.
29	Prechodné opatrenia	Žiadna zmena.
30	Hodnotenia	Zmeny, ktorými sa spresňuje, že hodnotenie agentúry dáva Komisia vypracovať každých päť rokov, so začiatkom od nadobudnutia účinnosti tohto pozmeňujúceho nariadenia; a že pri príležitosti každého druhého hodnotenia sa posúdia výsledky dosiahnuté agentúrou so zreteľom na jej ciele, mandát a úlohy vrátane posúdenia toho, či je činnosť agentúry so zreteľom na tieto ciele, mandát a úlohy naďalej oprávnená.
31	Preskúmanie	Vypustené (dôsledok zmien článku 30)
32	Začatie činnosti agentúry	Žiadna zmena.
33	Zrušenie	Žiadna zmena.
34	Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie	Žiadna zmena.

Návrh

NARIADENIE RADY,**ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 168/2007, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre základné práva**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 352,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na súhlas Európskeho parlamentu⁶,

konajúc v súlade s mimoriadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Agentúra Európskej únie pre základné práva (ďalej len „agentúra“) sa zriadila nariadením Rady (ES) č. 168/2007⁷ s cieľom poskytovať inštitúciám, orgánom, úradom a agentúram Únie a členským štátom pomoc a odborné poznatky v oblasti základných práv.
- (2) S cieľom objasniť rozsah činností agentúry a zlepšiť riadenie a efektívnosť jej fungovania je potrebné upresniť a aktualizovať určité ustanovenia nariadenia (ES) č. 168/2007 bez toho, aby sa zmenil cieľ a úlohy agentúry.
- (3) Predovšetkým, v snahe v plnej miere zohľadniť význam agentúry, pokiaľ ide o poskytovanie pomoci inštitúciám, orgánom, úradom a agentúram Únie a členským štátom v oblasti základných práv, je potrebné v nariadení objasniť, že od nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy sa rozsah činností agentúry vzťahuje na právomoci Únie vrátane policajnej spolupráce a justičnej spolupráce v trestných veciach.
- (4) Ďalej je potrebné zaviesť určité ciele technické zmeny nariadenia (ES) č. 168/2007, na základe ktorých sa bude agentúra spravovať a prevádzkovať v súlade so zásadami spoločného prístupu pripojeného k spoločnému vyhláseniu Európskeho parlamentu, Rady Európskej únie a Európskej komisie o decentralizovaných agentúrach z 19. júla 2012 (ďalej len „spoločný prístup“)⁸. Zosúladenie nariadenia (ES) č. 168/2007 so zásadami stanovenými v spoločnom prístupe je prispôsobené konkrétnej činnosti a povahe agentúry a jeho cieľom je dosiahnuť zjednodušenie a väčšie pokroky v oblasti riadenia a efektívnosti fungovania agentúry.
- (5) Po prvé, vymedzenie oblastí činnosti agentúry by sa malo zakladať len na viacročnom programovom dokumente agentúry. Súčasný prístup, v rámci ktorého sa každých päť

⁶ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

⁷ Nariadenie Rady (ES) č. 168/2007 z 15. februára 2007, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre základné práva (Ú. v. EÚ L 53, 22.2.2007, s. 1).

⁸ Spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu, Rady EÚ a Európskej komisie o decentralizovaných agentúrach a spoločnom prístupe z 19. júla 2012 https://europa.eu/european-union/sites/europa.eu/files/docs/body/joint_statement_and_common_approach_2012_en.pdf

rokov paralelne stanovuje široký tematický viacročný rámec, by sa už nemal uplatňovať, keďže sa stal zbytočným z dôvodu viacročného programového dokumentu, ktorý agentúra prijíma každý rok od roku 2017, čím plní ustanovenia delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 1271/2013⁹, (nahradeného delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2019/715¹⁰). Podľa politického programu Únie a potrieb zainteresovaných strán sa vo viacročnom programovom dokumente jasne stanovujú oblasti a konkrétne projekty, na ktorých má agentúra pracovať počas troch rokov. Agentúre by to malo umožniť vypracovať si časový plán práce a tematického zamerania a každoročne ho prispôbovať novým prioritám.

- (6) Po druhé, s cieľom zabezpečiť lepšie riadenie a fungovanie správnej rady agentúry by sa malo zmeniť niekoľko ustanovení nariadenia (ES) č. 168/2007.
- (7) Vzhľadom na dôležitú monitorovaciu úlohu správnej rady by sa od jej členov malo okrem požiadavky na nezávislosť, vedomosti v oblasti základných práv a skúsenosti v oblasti riadenia vyžadovať aj to, aby mali primerané administratívne a rozpočtové zručnosti.
- (8) Takisto je potrebné upresniť, že hoci členov a náhradníkov správnej rady nemožno znovu vymenovať na obdobia, ktoré nasledujú po sebe, malo by byť možné opätovne vymenovať bývalého člena alebo náhradníka na jedno alebo viaceré funkčné obdobia, ktoré po sebe nenasledujú. V záujme zabezpečenia nezávislosti členov a náhradníkov je na jednej strane odôvodnené, že členov a náhradníkov nemožno vymenovať na po sebe nasledujúce funkčné obdobia, avšak možnosťou opätovne vymenovať ich na funkčné obdobia, ktoré po sebe nenasledujú, by sa členským štátom uľahčilo vymenovanie vhodných členov, ktorí spĺňajú všetky potrebné požiadavky.
- (9) Pokiaľ ide o nahradenie členov správnej rady, je potrebné upresniť, že vo všetkých prípadoch, keď sa funkčné obdobie ukončí pred uplynutím päťročného obdobia (a to nielen v prípade straty nezávislosti, ale aj v iných prípadoch, ako je odstúpenie alebo úmrtie), nový člen dokončí päťročné funkčné obdobie svojho predchodcu, ak zvyšok funkčného obdobia nie je kratší ako dva roky – v opačnom prípade môže začať plynúť nové päťročné funkčné obdobie.
- (10) Na dosiahnutie súladu so situáciou v inštitúciách by sa mali správnej rade agentúry udeliť právomoci menovacieho orgánu. S výnimkou menovania riaditeľa by sa tieto právomoci mali delegovať na riaditeľa. Správna rada by mala vykonávať právomoci menovacieho orgánu týkajúce sa zamestnancov agentúry len za výnimočných okolností.
- (11) S cieľom zabrániť patovej situácii a zjednodušiť postupy hlasovania pri voľbe členov výkonnej rady by sa malo stanoviť, že správna rada ich volí väčšinou hlasov členov správnej rady s hlasovacím právom.
- (12) Nakoniec, s cieľom ďalej zosúladiť nariadenie (ES) č. 168/2007 so spoločným prístupom a posilniť kapacitu správnej rady vykonávať dohľad nad administratívnym, prevádzkovým a rozpočtovým riadením agentúry, je potrebné prideliť správnej rade dodatočné úlohy a ďalej upresniť úlohy pridelené výkonnej rade. Dodatočné úlohy

⁹ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 1271/2013 z 30. septembra 2013 o rámcovom nariadení o rozpočtových pravidlách pre subjekty uvedené v článku 208 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 328, 7.12.2013, s. 42).

¹⁰ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2019/715 z 18. decembra 2018 o rámcovom nariadení o rozpočtových pravidlách pre subjekty zriadené podľa ZFEÚ a Zmluvy o Euratome a uvedené v článku 70 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 (Ú. v. EÚ L 122, 10.5.2019, s. 1).

správnej rady by mali zahŕňať prijatie bezpečnostnej stratégie vrátane pravidiel zaobchádzania s utajovanými skutočnosťami EÚ, komunikačnej stratégie a pravidiel riadenia a prevencie konfliktov záujmov, pokiaľ ide o jej členov a členov vedeckého výboru. Malo by sa jednoznačne uviesť, že úloha výkonnej rady spočíva v dohľade nad prípravnými prácami týkajúcimi sa rozhodnutí, ktoré má prijať správna rada, zahŕňa skúmanie záležitostí týkajúcich sa rozpočtových a ľudských zdrojov. Výkonná rada by sa mala navyše poveriť úlohou prijímať stratégiu boja proti podvodom, ktorú vypracúva riaditeľ, a zabezpečovať primerané opatrenia nadväzujúce na zistenia auditu a vyšetrovania vykonané Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF) a Európskou prokuratúrou (EPPO). Okrem toho by sa malo zabezpečiť, aby tam, kde je to potrebné, mohla výkonná rada v naliehavých prípadoch prijímať predbežné rozhodnutia v mene správnej rady.

- (13) Ak je potrebné nahradiť člena pred skončením jeho funkčného obdobia, správna rada by s cieľom zjednodušiť existujúci postup nahradenia členov vedeckého výboru mala mať možnosť vymenovať na zvyšok funkčného obdobia osobu na rezervnom zozname, ktorá je ďalšia v poradí.
- (14) Pokiaľ ide o riaditeľa agentúry, vzhľadom na veľmi selektívne výberové konanie a skutočnosť, že počet kandidátov, ktorí potenciálne spĺňajú výberové kritériá, je často nízky, by sa jeho alebo jej funkčné obdobie malo dať predĺžiť až o päť rokov. Okrem toho vzhľadom na dôležitosť pozície a dôkladný postup, ktorý zahŕňa Európsky parlament, Radu a Komisiu, by sa takýto postup mal začať v priebehu dvanástich mesiacov predchádzajúcich ukončeniu funkčného obdobia.
- (15) Ďalej, s cieľom zvýšiť stabilitu mandátu riaditeľa, a teda aj činnosti agentúry, by sa väčšina potrebná na navrhnutie jeho odvolania mala zvýšiť zo súčasnej jednej tretiny na dvojtretinovú väčšinu členov správnej rady. Nakoniec, s cieľom upresniť celkovú zodpovednosť riaditeľa za administratívne riadenie agentúry by sa malo výslovne stanoviť, že riaditeľ je zodpovedný za vykonávanie rozhodnutí prijatých správnu radou, vypracovanie stratégie agentúry pre boj proti podvodom a za určenie akčného plánu na nadviazanie na interné alebo externé audítorské správy a vyšetrovania vykonávané OLAF-om alebo Európskou prokuratúrou.
- (16) S cieľom zosúladiť nariadenie (ES) č. 168/2007 so spoločným prístupom je potrebné stanoviť, že Komisia by mala vykonať hodnotenie agentúry každých päť rokov.
- (17) Nariadenie (ES) č. 168/2007 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Zmeny nariadenia (ES) č. 168/2007

Nariadenie (ES) č. 168/2007 sa mení takto:

1. Článok 3 sa nahrádza takto:

„Článok 3

Rozsah pôsobnosti

1. Agentúra plní svoje úlohy s cieľom uvedeným v článku 2 tohto nariadenia v rámci právomocí Únie.
 2. Agentúra sa pri plnení svojich úloh odvoláva na základné práva, ako sa uvádzajú v článku 6 Zmluvy o Európskej únii.
 3. Agentúra sa zaoberá otázkami základných práv v Európskej únii a jej členských štátoch pri vykonávaní práva Únie.“;
2. Článok 4 sa mení takto:
- a) v odseku 1 sa písmeno c) nahrádza takto:
„c) uskutočňuje vedecký výskum a vypracúva expertízy, prípravné štúdie a štúdie uskutočniteľnosti, spolupracuje na nich alebo podporuje ich uskutočnenie, resp. vypracovanie, a to na žiadosť Európskeho parlamentu, Rady alebo Komisie, ak je to vhodné a zlučiteľné s jej prioritami a viacročným pracovným programom;“;
 - b) dopĺňajú sa tieto odseky 3 a 4:
„3. Pred prijatím správy uvedenej v odseku 1 písm. e) sa uskutočňuje konzultácia s vedeckým výborom;
 4. Agentúra zašle správy uvedené v odseku 1 písm. e) a g) najneskôr do 15. júna Európskemu parlamentu, Rade, Komisii, Dvoru audítorov, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov.“;
3. Článok 5 sa nahrádza takto:

„Článok 5

Oblasti činnosti

Agentúra plní svoje úlohy na základe svojho viacročného pracovného programu a s náležitým ohľadom na dostupné finančné a ľudské zdroje.“;

4. Vkladá sa tento článok 5a:

„Článok 5a

Viacročný pracovný program

1. Viacročný pracovný program musí byť v súlade s dostupnými finančnými a ľudskými zdrojmi a musí zohľadňovať výskumnú a štatistickú činnosť Únie.
2. Riaditeľ predkladá návrh viacročného pracovného programu Komisii a vedeckému výboru, aby zaujali stanovisko. Riaditeľ zasiela tento návrh aj národným styčným úradníkom v členských štátoch.

3. Riaditeľ predkladá návrh viacročného pracovného programu správnej rade na prijatie po tom, ako Komisia a vedecký výbor zaujali stanovisko.
4. Riaditeľ zasiela viacročný pracovný program Európskemu parlamentu, Rade a Komisii.“;
5. V článku 8 sa odsek 1 nahrádza takto:

„1. Každý členský štát vymenuje jedného štátneho úradníka za národného styčného úradníka.

Národný styčný úradník je pre agentúru hlavnou kontaktnou osobou v danom členskom štáte.

Národní styční úradníci môžu predovšetkým riaditeľovi zasielať stanoviská svojho členského štátu k návrhu viacročného pracovného programu pred jeho predložením správnej rade. Agentúra oznámi národným styčným úradníkom všetky dokumenty vypracované v súlade s článkom 4 ods. 1.“;

6. Článok 9 sa nahrádza takto:

„Článok 9

Spolupráca s Radou Európy

S cieľom vyhnúť sa duplicitě a v záujme komplementárnosti a pridanej hodnoty agentúra koordinuje svoju činnosť s činnosťou Rady Európy, a to najmä v súvislosti so svojím viacročným pracovným programom a spolupracuje s občianskou spoločnosťou v súlade s článkom 10.

Na tento účel Únia v súlade s postupom ustanoveným v článku 218 zmluvy uzavrie dohodu s Radou Európy s cieľom nadviazať úzku spoluprácu medzi Radou Európy a agentúrou. Uvedená dohoda bude obsahovať ustanovenie o vymenovaní nezávislej osoby Radou Európy do správnej rady agentúry a jej výkonnej rady v súlade s článkami 12 a 13.“;

7. V článku 10 ods. 4 sa písmeno a) nahrádza takto:

„a) predložilo správnej rade návrhy v súvislosti s viacročným pracovným programom, ktorý sa prijíma podľa článku 5a;“;

8. Článok 12 sa mení takto:

a) v odseku 1 sa úvodná veta nahrádza takto:

„1. Správnu radu tvoria tieto osoby, ktoré majú potrebné skúsenosti s riadením organizácií vo verejnom alebo súkromnom sektore, primerané administratívne a rozpočtové zručnosti, ako aj vedomosti z oblasti základných práv:“;

b) odseky 3, 4 a 5 sa nahrádzajú takto:

„3. Funkčné obdobie členov a náhradníkov správnej rady je päťročné. Bývalý člen alebo náhradník môže byť opätovne vymenovaný na jedno alebo viaceré funkčné obdobia, ktoré nenasledujú po sebe.

4. Okrem prípadov bežného nahradenia alebo úmrtia sa funkčné obdobie člena alebo náhradníka končí len jeho odstúpením. Ak však niektorý člen alebo náhradník prestane spĺňať kritériá nezávislosti, ihneď odstúpi a oznámi to Komisii a riaditeľovi agentúry. V prípadoch mimo bežného nahradenia vymenuje dotknutá strana nového člena alebo nového náhradníka na zvyšok funkčného obdobia. Dotknutá strana tiež na zvyšok funkčného obdobia vymenuje nového člena alebo nového náhradníka, ak správna rada na základe návrhu jednej tretiny svojich členov alebo Komisie stanoví, že príslušný člen alebo náhradník prestal spĺňať kritériá nezávislosti. Ak je zvyšok funkčného obdobia menej ako dva roky, mandát nového člena alebo náhradníka sa môže predĺžiť na celé päťročné funkčné obdobie.

5. Správna rada si zo svojich členov vymenovaných podľa odseku 1 písm. a) volí predsedu a podpredsedu a ďalších dvoch členov výkonnej rady uvedenej v článku 13 ods. 1 s dvaapoločným funkčným obdobím, ktoré sa môže jedenkrát obnoviť.

Predseda a podpredseda správnej rady sa volia dvojtretinovou väčšinou členov správnej rady uvedených v odseku 1 písm. a) a c). Ďalší dvaja členovia výkonnej rady uvedení v článku 13 ods. 1 sa volia väčšinou členov správnej rady uvedených v odseku 1 písm. a) a c).“;

c) odsek 6 sa mení takto:

a) písmená a) a b) sa nahrádzajú takto:

„a) prijíma viacročný pracovný program agentúry;

b) prijíma výročné správy uvedené v článku 4 ods. 1 písm. e) a g), pričom v druhej z nich najmä porovnáva dosiahnuté výsledky s cieľmi viacročného pracovného programu;“;

b) písmeno e) sa nahrádza takto:

„e) vykonáva v súlade s odsekmi 7a a 7b tohto článku, pokiaľ ide o zamestnancov agentúry, právomoci zverené nariadením Rady (EHS, Euratom, ESUO) č. 259/68 (ďalej len „služobný poriadok“) ¹¹ menovaciemu orgánu a Podmienkami zamestnávania ostatných zamestnancov Európskych spoločenstiev na orgán oprávnený uzatvárať pracovné zmluvy (ďalej len „právomoci menovacieho orgánu“);“;

c) dopĺňajú sa tieto písmená m) až o):

„m) prijíma bezpečnostnú stratégiu vrátane pravidiel výmeny utajovaných skutočností EÚ;

n) prijíma pravidlá prevencie a riadenia konfliktov záujmov vo vzťahu k svojim členom, ako aj k vedeckému výboru;

o) prijíma a pravidelne aktualizuje komunikačnú stratégiu uvedenú v článku 4 ods. 1 písm. h).“;

d) vkladajú sa tieto odseky 7a a 7b:

„7a. Správna rada v súlade s článkom 110 ods. 2 služobného poriadku prijíma rozhodnutie na základe článku 2 ods. 1 služobného poriadku a článku 6 podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov, ktorým deleguje príslušné právomoci menovacieho orgánu na riaditeľa a ktorým vymedzuje podmienky, za ktorých možno toto delegovanie právomoci pozastaviť. Riaditeľ je oprávnený tieto právomoci delegovať ďalej.

7b. Ak si to vyžadujú mimoriadne okolnosti, správna rada môže na základe rozhodnutia dočasne pozastaviť delegovanie právomocí menovacieho orgánu na riaditeľa a na subjekty, na ktoré riaditeľ ďalej delegoval právomoc, a tieto právomoci vykonávať sama alebo ich delegovať na jedného zo svojich členov alebo na zamestnanca, ktorý nie je riaditeľom.“;

e) odseky 8 a 9 sa nahrádzajú takto:

„8. Platí všeobecné pravidlo, že rozhodnutia správnej rady sa prijímajú väčšinou všetkých členov.

Rozhodnutia uvedené v odseku 6 písm. a) až e), g), k) a l) sa prijímajú dvojtretinovou väčšinou všetkých členov.

Rozhodnutia uvedené v článku 25 ods. 2 sa prijímajú jednomyselne.

Každý člen správnej rady alebo v prípade jeho neprítomnosti jeho náhradník má jeden hlas. V prípade rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedu.

¹¹ Nariadenie Rady (EHS, Euratom, ESUO) č. 259/68 z 29. februára 1968, ktorým sa ustanovuje Služobný poriadok úradníkov a Podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Európskych spoločenstiev a prijímajú osobitné opatrenia dočasne uplatniteľné na úradníkov Komisie (Ú. v. ES L 56, 4.3.1968, s. 1).

Osoba vymenovaná Radou Európy môže hlasovať len o rozhodnutiach uvedených v odseku 6 písm. a), b) a k).

9. Zasadnutie správnej rady zvoláva predseda dvakrát ročne bez toho, aby boli dotknuté mimoriadne zasadnutia. Mimoriadne zasadnutia zvoláva predseda na vlastný podnet alebo na žiadosť Komisie alebo aspoň jednej tretiny členov správnej rady.“;

9. Článok 13 sa nahrádza takto:

„Článok 13

Výkonná rada

1. Správnej rade pomáha výkonná rada. Výkonná rada dohliada na potrebné prípravné práce týkajúce sa rozhodnutí, ktoré má prijať správna rada. Predovšetkým skúma rozpočtové záležitosti a záležitosti týkajúce sa ľudských zdrojov;
2. Výkonná rada okrem toho:
 - a) skúma viacročný pracovný program agentúry uvedený v článku 5a na základe návrhu vypracovaného riaditeľom a postupuje ho správnej rade na prijatie;
 - b) skúma návrh ročného rozpočtu agentúry a postupuje ho správnej rade na prijatie;
 - c) skúma návrh výročnej správy o činnostiach agentúry a postupuje ho správnej rade na prijatie;
 - d) prijíma stratégiu agentúry pre boj proti podvodom, primeranú rizikám podvodov, s ohľadom na náklady a prínosy opatrení, ktoré sa majú vykonať, a na základe návrhu vypracovaného riaditeľom;
 - e) zabezpečuje plnenie náležitých opatrení nadväzujúcich na zistenia a odporúčania vyplývajúce z rôznych správ z interného alebo externého auditu a hodnotení, ako aj z vyšetrovaní vykonaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF) a Európskou prokuratúrou;
 - f) bez toho, aby bola dotknutá zodpovednosť riaditeľa v zmysle ustanovení článku 15 ods. 4, mu pomáha a radí pri vykonávaní rozhodnutí správnej rady s cieľom posilniť dohľad nad administratívnym a rozpočtovým hospodárením.
3. Ak je to potrebné z dôvodu naliehavosti, výkonná rada môže prijať predbežné rozhodnutia v mene správnej rady, vrátane rozhodnutí o pozastavení delegovania právomocí menovacieho orgánu v súlade s podmienkami uvedenými v článku 12 ods. 7a) a ods. 7b) a o rozpočtových záležitostiach.

4. Výkonnú radu tvorí predseda a podpredseda správnej rady, dvaja ďalší členovia správnej rady volení správnu radou v súlade s článkom 12 ods. 5 a jeden zo zástupcov Komisie v správnej rade.

Na zasadnutiach výkonnej rady sa môže zúčastňovať osoba vymenovaná do správnej rady Radou Európy.

5. Zasadnutia výkonnej rady zvoláva predseda. Môžu sa zvolať aj na žiadosť jedného z jej členov. Výkonná rada prijíma rozhodnutia väčšinou hlasov prítomných členov. Osoba vymenovaná Radou Európy môže hlasovať o bodoch týkajúcich sa rozhodnutí, ku ktorým má právo hlasovať v správnej rade, a to v súlade s článkom 12 ods. 8.

6. Na zasadnutiach výkonnej rady sa bez hlasovacieho práva zúčastňuje riaditeľ.

10. Článok 14 sa mení takto:

a) odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Vedecký výbor tvorí 11 nezávislých osôb s vysokou kvalifikáciou v oblasti základných práv. Správna rada vymenúva 11 členov a schvaľuje rezervný zoznam zostavený podľa úspešnosti po transparentnej výzve na predloženie prihlášok a výberovom konaní a po porade s príslušným výborom Európskeho parlamentu. Správna rada zabezpečí rovnomerné geografické zastúpenie. Členovia správnej rady nesmú byť členmi vedeckého výboru. Podrobné podmienky, ktorými sa upravuje vymenúvanie členov vedeckého výboru, sa ustanovujú v rokovacom poriadku uvedenom v článku 12 ods. 6 písm. g).

b) odsek 3 sa nahrádza takto:

„3. Členovia vedeckého výboru sú nezávislí. Možno ich nahradiť iba na vlastnú žiadosť alebo ak si trvalo nemôžu plniť svoje povinnosti. Ak však niektorý člen prestal spĺňať kritériá nezávislosti, ihneď odstúpi a oznámi to Komisii a riaditeľovi agentúry. Správna rada môže tiež na návrh tretiny svojich členov alebo na návrh Komisie vyhlásiť, že dotknutá osoba nespĺňa požiadavku nezávislosti, a odvolať ju. Správna rada vymenuje na zvyšok funkčného obdobia prvú vhodnú osobu uvedenú na rezervnom zozname. Ak je zvyšok funkčného obdobia kratší ako dva roky, mandát nového člena sa môže predĺžiť na celé päťročné funkčné obdobie. Zoznam členov vedeckého výboru agentúra uverejní na svojej webovej stránke a aktualizuje ho.“;

11. Článok 15 sa mení takto:

- a) odseky 3 a 4 sa nahrádzajú takto:

„3. Funkčné obdobie riaditeľa je päť rokov.

V priebehu dvanástich mesiacov pred koncom tohto obdobia Komisia vykoná hodnotenie. V tomto hodnotení Komisia posudzuje najmä:

- a) výsledky činnosti riaditeľa;
- b) povinnosti a požiadavky agentúry na nadchádzajúce roky.

Správna rada, ktorá koná na návrh Komisie, môže s prihliadnutím na hodnotiacu správu predĺžiť funkčné obdobie riaditeľa raz o maximálne päť rokov.

Správna rada informuje Európsky parlament a Radu o svojom úmysle predĺžiť riaditeľov mandát. V priebehu mesiaca pred tým, ako správna rada prijme formálne rozhodnutie o predĺžení riaditeľovho mandátu, možno riaditeľa požiadať, aby pred príslušným výborom Európskeho parlamentu urobil vyhlásenie a odpovedal na otázky jeho členov.

Ak sa funkčné obdobie nepredĺži, zostáva riaditeľ vo funkcii až do vymenovania svojho nástupcu.

4. Riaditeľ je zodpovedný za:

- a) plnenie úloh uvedených v článku 4, a najmä za prípravu a uverejňovanie dokumentov vypracovaných v súlade s článkom 4 ods. 1 písm. a) až h) v spolupráci s vedeckým výborom;
- b) prípravu a vykonávanie viacročného pracovného programu agentúry;
- c) každodenné administratívne záležitosti;
- d) vykonávanie rozhodnutí prijatých správnu radou;
- e) plnenie rozpočtu agentúry v súlade s článkom 21;
- f) vykonávanie účinných postupov monitorovania a hodnotenia týkajúcich sa výsledkov agentúry v porovnaní s jej cieľmi podľa profesionálne uznávaných noriem a ukazovateľov výkonnosti;
- g) prípravu akčného plánu na prijatie následných opatrení nadväzujúcich na závery retrospektívnych hodnotení posudzujúcich výkonnosť programov a činností, ktoré sú spojené so značnými výdavkami, v súlade s článkom 29 delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/715;
- h) každoročné podávanie správ o výsledkoch systému monitorovania a hodnotenia správnej rade;
- i) vypracovanie stratégie agentúry pre boj proti podvodom a jej predloženie výkonnej rade na schválenie;
- j) prípravu akčného plánu nadväzujúceho na závery správ a hodnotení z interného alebo externého auditu, ako aj z vyšetrovaní vykonaných

Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF) a za predkladanie správ o pokroku Komisii a správnej rade;

- k) spoluprácu s národnými styčnými úradníkmi;
 - l) spoluprácu s občianskou spoločnosťou vrátane koordinácie Fóra pre základné práva v súlade s článkom 10.“;
- b) odsek 7 sa nahrádza takto:

„7. Riaditeľ môže byť odvolaný pred skončením svojho funkčného obdobia na základe rozhodnutia správnej rady prijatého dvojtretinovou väčšinou všetkých jej členov alebo Komisie v prípade pochybenia, neuspokojivých výsledkov a opakujúcich sa alebo závažných nezrovnalostí,“;

12. V článku 24 sa vypúšťa odsek 2;

13. Článok 30 sa mení takto:

- a) názov sa nahrádza takto:

„Hodnotenie a preskúmanie“;

- b) odseky 3 a 4 sa nahrádzajú takto:

„3. Do [5 rokov po nadobudnutí účinnosti] a potom každých päť rokov dá Komisia vypracovať hodnotenie, v ktorom sa posúdi najmä vplyv, účinnosť a efektívnosť agentúry a jej pracovných postupov. V rámci hodnotenia sa rieši najmä prípadná potreba zmeniť mandát agentúry a finančné dôsledky každej takejto zmeny.

„4. Komisia podáva správu o zisteniach vyplývajúcich z hodnotenia Európskemu parlamentu, Rade a správnej rade. Výsledky hodnotenia sa uverejnia.“;

- c) dopĺňa sa tento odsek 5:

„5. Pri príležitosti každého druhého hodnotenia sa posúdia výsledky dosiahnuté agentúrou so zreteľom na jej ciele, mandát a úlohy vrátane posúdenia toho, či je pokračovanie činnosti agentúry so zreteľom na tieto ciele, mandát a úlohy naďalej oprávnené.

14. Článok 31 sa vypúšťa.

Článok 2

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*